

دلورابه دلورابه

ههلبهستا ره وانا
نه قیق ته بیران
هوزانه کا نه به لامتری

نهف ههلبهستا هه زگرنگترین و رهوانترین
ههلبهستن شاعری کوردی نهمر فهقی ته بیرانه
ههلبهسته کی گهلهک سازو رهوان و خوشه گهلهک
نیزیکی شیوه و تهخلیتی فولکلورییه هندهک جاران
مرۆف دبیزی سترانه وناشکه رابه کو ههلبهستین
تهیران نیزیکی تهخلیتا ناخافتنا خه لکن به ین سهخت
بون دووشه و ماناو ناوهروکدا و نهف ههلبهسته
« دلورابه دلورابه فهکهچاقان کو ئیقاره » دفتی
بایه تی دا ژهمی ههلبهستین وی یتین مه دینی بتر
دکه فتن بهرجاف .

فهقی دفتی ههلبهستین دا پهسنه کی (وهسفه کی)
باش یا پاییزی دکی و دبیزی : بهار چو و پاییز ل فان
وارو زوزانان پهیدا بو خهزام زهروبون و وهشیان ل بن
داران په لچم و پهلهک سورگول ریحانو بهیون و
ناسمین و هه قری همی هلوهرین و نهمان زوزان و
ههوارگهی درهنگین تیک چون نازکو تهی وکو
که له مپهری لیتهات سرو سهرما هاتو خهزام دارو
درهختان سهرنه فراز بو زکی ناسمانی پیچاو بر .
مهخه دا فهقی نهوه کو بهارا تهمن عومر چو
دیروبون به سهردا هات و گولو به بیونا گهنجی و
لاوینی هلوهراند ...

نهوا بایه تا گوته نهف ههلبهسته دریزتره
ژهمی ههلبهستین فتن شاعریه یتین کو که تهنه بهرجافین
مه چونکه ژ (۱۵۲) مالک پیک هاتیبه به لجن دیاره
هندهک خه لعت تیدا ههیه نه گهر چهنه کمن و مه نه
دکاری وان خه له تان سهراست بکین چونکه دانه به کی تر
ددهستین مه دا نیه و ته نیا نهف دانه به مه ههیه و نه ولوی
دگهل هندهک ههلبهستین تر یتین تهیران و هندهک

عبد الرقیب
یوسف

عوزانفانين تر هاتيه نقيسين ددنته ره كيدا زلاي
 عبدالباري مه نيسي فه شهوي كو گوندي وي
 « مه نيسي » دكه قن دهه رتيا (مكسي) ياكو فه قتي
 بهيران تيدا ژباړه يان نيزيكي قن هه ريمن به ژبه ر قن به كڼ
 نه و هه لبه ستين نه وي نقيسينه گه له ك بريك و پيك
 دكه قن بهر چاف وهه روها راسترو ته او تر ژي هه ر
 و دكو ديار دې ژبه رامبه ر كړنا هنده ك زوان ل گه ل
 هنده ك دانه يين تر يين نه و هه لبه ستان نه و ين كو
 ل نك مه هه نه ژبه ر قن به كي نه ف دانه به ژه لبه ستا
 « دلو رابه دو رابه » ب بهر كه تي و گران بها دزانم . مه
 نه بهيسته كو نه ف هه لبه سته هه تا نه و هاتين چاپكړن
 له ورا هم پيشكه شي خونده واران دكين .

دلو رابه دلو رابه
 هكه چافان كو نيتاره
 نه زانو به سي دخه و دابه
 بنه موي را مبه به ياره

لخو شيرين مه كه نه موي
 ژنه فسا خو بكه له موي
 مه چه نيزيكي شي قه موي
 قه وي نه و فعله خه ساره
 دلو نه موما مه ژي به حسه
 به يانسا غه فله تا نه حسه
 نه هشياري گه له ك ته حسه
 مه نيتف خابه كو سر داره

دلو رابه ژقني خابسي
 وه كي باپيرو وهك بابسي
 نم ژي دي بچنه تورابسي
 بيال باخويو فسر واره
 بنير باخويو فسر واري
 بنيره چه رخو روزگاري
 له روژ هائنه نيتفاري
 ته نه عه قله نه هشياريه

نه گهر عمقلي وهره جهنگي
 بيژن نه فسين هه يا كهنگي
 تو غافل سي بشي رهنگي
 نه يا كه هلي نه گوه داره

چ وهی سستی چ وهی كه هلي
 تو خو به كچار ژخو مه هلي
 مه به خه رتوش دنيث ده طلي
 سه ياد دي پينه چار داره

سه ياد دي پينو ته راكه
 مه بيژن نانو مه بيژن ناكه
 مه جاله نه و بغواكه
 بنير چاره لك چ هه واره
 بنير چاره لك چ بان كينه
 ژ نه موي خو بهش يينه
 دنسي قه تله دنسي خونه
 دنسي گه ردونو روژگاره

ديبان شير ژگه ر دوني
 ژخه و رابه ده مهك روني
 تو ناترسي ژنيتشوني
 دنسي ناگرو ناره
 دنيث ناگسر دنيث پيني
 له سر سهلي خه وا كني تي
 نه جمل گوريه به قين پيني
 ته نه فكره نه نه فكره

تو فان فكران چرا ناكسي
 تو ناكسي خو ژخه و راكسي
 كو نيتفار هات چ به يداكسي
 نه يا مه ي مه ستي مه ي خوره
 خه و افه لين عمهل بي بي
 گوهي خه لقني كه روگيزي
 مه چه بالسه له سر بانگي
 خه وا بي جي قه وي عاره

خه وا بي جي قه وي كوسه
 مه نه ناكه نه ناموسه
 دكانا مه قه وي روسه
 ديژن خواجه قه ر داره
 ديژن خواجه بي ده بره
 دهه عينا دكان قه بره
 ته ژي توزه ته ژي غه بره
 سه ربه تهنگه ته ژي ماره

ته ژي ماره ته ژي موره
 قه وي تهنگه قه وي كوره
 ژخو قه برتي نه كه دوره
 له وي ماله له سر واره

بويه بايز لقسان واران
 خه زام وه شيان لبين داران
 لمن چه كهن گه لي ياران
 ليترگان بويه خوساره

خهزام زهر بون ژخوساری
صهفا ناکهن لهفی واری
ژ بمر سهرمن وهاشاری
ههوانسی زهر کرن داره
خهزام زهر بون ژسهرمانسی
رهفی رهونسهف ژدونیاوسی
ژبوش ئافان گوشین نائی
نمشمت مانه نهجو باره

نهمان نههار دغی واری
دبن کیم بون شهت جاری
چونین بوتسه غهم خاری
کولوی بویه بهاره
بهار بوری وئاف کیم بون
ههزاران باغ لبرجیم بون
بایز هاتو گول کیم بون
وهشانن بهلگو مانخاره

نه بهلچم مان نه سورگول مان
نه ریجان مان نه سوبول مان
نه ههفری مان نه هافال مان
تراب کیم کرن یاره
نتی من حهیف لوان تشتان
لبهیبون لبهمشتان
خوزی نهف رهنگ نه ئیقتان
ژسهمینی دنسامداره

نه چیچکه مان نه ئاسمین مان
نه زوزانی درهنگین مان
نه کویین دخوش خون مان
نه نیسان مانه ئاداره
دلو بورین ژنیسانی
هسواوی وان مههان کانی
ویه نهیلرل لوزانسی
نه کانون مانه جوباره

ژجوباران جیما نهف چو
نهئیفو نازکو تهر چو
وهکی بانسی کهلهم پهر چو
گملو نهف باچ دژواره
لمه بانسی کره گازی
خهزام پتچان بر نهغرازی
مقیم نهف ناش لقی سازی
رهشانن سسوبولان ناره

دبارن ئار ژناسمانسی
ژدوما چهرخو دهورانی
گری ناقیتسه رهیحسانی
بخور نائی ژبولفاره
ژبولفساری درهنگ دائی
ژمخهسوری دیتچسانی
قماش کهفنه بهکیرنای
رونسی هیمسی کوعه بیداره

رونسی هیمسی چلسالی
دنیف بوخچهمنی رهش کالی
دهقیف باری له پهرتالی
ههمی تیکبوننه جوتاره
لمه پهرنال کهته ناقی
کهفا بهجرئی گها ناقی
سیامه خهور لهبهر ناقی
سپی بو رهنگو روکاره

سپی نوره ژهدایانسه
رهشی رونگه ژظولساته
شوگور شهف چو وروژ هاته
خودا غهسالو قهططاره
غهمسال نهرم کرنو شوشتن
لهبهر ناقی بدوم هشتن
برهنگ پهر رششتن
شوگوردارین ئرجه بباره

شوگوردارین ژقی حالی
هوانسی لهولبا سالی
وهشانن بهلک ژئال نالی
نه رهنگ مانه نه روخساره
مه نهرهنگ ما نه نه تاقمت ما
مه نه خه مو ما نه راحت ما
مه نه بیهن ما نه سیرهت ما
ههمی بورین دنسی ساره

دنسی مه هدهو مههلوکه
وهکی لهعبو له بزوکه
چ زانن طفیلو زاروکه
فهلکه چهرخه مو دهورانسه
فهلکه چهرخه مو دهورانسه
مثالی مهوجی بهحسرانه
مهعاشی نه هلی شهبطانه
دنسی دهورو دهورانسه

دنی قنجه ژبیرانرا
 عجب مولکه ژشیدانرا
 کو ناقسا کهن ژخیرانرا
 عجب مهزده و عقاره
 دنی قنجه تهژی شیرین
 ژخیرانرا دخوش میسرین
 نه مثلن من دین کبیر بن
 دبسی که سبب دبسی کاره

نه یا بن که سبب و بن خیره
 یهقین عهقلن قه ته خسیره
 نه با جوان دا یا پیره
 تو دهست زئی بهرده سه حجاره
 دلو یا پیر بکیر نائسی
 نه گهر عهقلو زانانی
 مهبه یولدانی دویانی
 نه یولدانی وه فاداره

دنی خهلقن بکن مایه
 بهلن قه نجه و مزاریه
 ژخیرانرا خسودا دایه
 خهبات کار بن کو نهف جاره
 دو جبار نائینه دویانی
 چه لاپا خوش ههرو نائی
 بگی قوتن خو زانانی
 نهان موقات دبیت چاره

تو قوتن خو نهان چارکه
 زه وادا ناخسرهت کارکه
 بلهزینه وزو بارکه
 هنگی سوکوکه بازاره
 دنی شههره دنی سوکوکه
 دنی پیره نه توو بوکه
 ههچی میتزی کو نه شوکه
 گری کرتو نهان خاره

ته نهو خارن همی بهک سهر
 نه دانی کهس قه تو مه فهر
 ژناده مو تا ییفه مبههر
 قهشارتن جومله بهک جاره
 نه نادهم مائو نه شیش ما
 نه نوح مائو نه ندریس ما
 نه یوسف ما نه جهرجیس ما
 نه نه یوبن برنسلاره

نه نه یوب ما نه یهحیا ما
 نه هارون ما نه موسا ما
 نه عیسا ما نه نهحمدا ما
 نه مریم ما نه چارباره
 نه چاربار مان نه ههقال مان
 نه نهصحابن دغه م خوار مان
 نه عالمی دهشیار مان
 نه جالیسی وه فاداره

نه جالیسو نه نه قراط ما
 نه طالیسو نه بقراط ما
 نه ذوالقرنین و مرثات ما
 نه جوم جوم ما نه نهخیاره
 نه نهفلاطون ولوقمان ما
 نه داودو سولهیمان ما
 نه فرعونو نهامان ما
 نه سولتانی دکوباره

نه جمشید ما نه روسته ما
 نه قهیسر ما نه حاتم ما
 نه ناصف ما نه خاتم ما
 نه مالخوو نه سهرکاره
 نه سهرکار ما نه سهردار ما
 نه یولدش ما نه ههقال ما
 نه هارون ما نه ماروت ما
 دی ناخی مانه روخساره

نه غالب ما نه مغلوب ما
 نه طالب ما نه مهطلوب ما
 نه نهولادی دبه عقوب ما
 کهفا بهحرئ یوسف خاره
 دنی پیره نه مهعقولیه
 نهوئ بن خویره ملخله
 نهو پشت قوره صفهت غوله
 قهوی تهنگه دهنک ههفتاره

ژههفتاری دلیف شهوره
 عهجوزه کهقنه دهف کوره
 ههغو رهنکه ههشین پوره
 ههچی قن کهته نهو خواره
 ههچی قن کهت نهو خوارن
 گهر عامینه گهر کهسارن
 ههمی ژبهر ته بهاوارن
 نه یا غولو تهخلل خواره

توی غولا به یابانی
 چه شدم خهلقی مهدی کنی
 نه خوارن پور دقتی خانی
 نه سولتان مانه خونکاره
 نه خونکاری خودان تهخت
 نه کوباری خودان تاج
 نه کوفاری خودان سهخت
 توی عیسا کو نه یاری
 دنی بیره عیسا دی
 بشکلی و عیسا بو راضی
 ته لاق داب لبر قاضی
 ژس مردانی سره هفساره
 بوئ سسوندا مه پین خاری
 نه سر ناکه م سره هفساری
 توئه ف پیسی توئه ف عاری
 ته نه شکله نه دیداره
 دنی بوکا نه بوجه هلسه
 له نک مه عاصیان نه حله
 له قلی عاقلان ته حله
 لیک عیسا کو مرداره
 دخوم سوندی باب نادم
 بنجیلی کله فا دادم
 ئیدی مه یلی بتنه نادم
 ته نه عقله نه قراره
 روحی عیسا خودی کس کر
 دنی ناس کر وژی بهس کر
 موجهه رد بو خوژی حفظ کر
 دنیف خهلقی خو قافاره
 کسکی عقله کسکی مرده
 دهر کو هیژ نه بو عرضه
 ژقی مه یلا خو ژئی بمرده
 چرا ناخ ماکه قه هساره
 دنی مه هله دنی ماکه
 دنی تمنگه دنی خاکه
 بنه ولادان نه بهد ناکه
 نهوا بی رحمو دژواره
 نهوا بی رحمو بیهن تمنگه
 هرورژ قاله هرورژ چنگه
 دهما لیخه خو نه ف دهنگه
 نه دل سوژه نه غم خواره

نه غم خواره نه دل سوژه
 ژوی بانسی درهنگ روزه
 بقان حالان گهرو گیژه
 بلاواتو سه پین هساره
 بلاواتو سه پین دینسه
 دنی کله ژمیژینسه
 هرورژ دوره هرورژ کینه
 نهوی میله ته توشه داره
 هرورژ توجه هرورژ چونه
 ژ دور مه کر کسونه
 بنیف قه بران قه دا ژونه
 لهوی کر وشته تگه هاره
 نهوی خه ریف شتا نهو پیدا
 هرورژ جاره ک بنیر پیدا
 کو رازانسه دناخ پیدا
 دخاموشی دبسی چاره
 دخاموشی د رازانی
 د مه جورین ژ دنیانی
 چهوا دهنگک ژ وانانی
 ژوان فکران فقی ژاره
 ژوان فکران حقه ژارین
 حیا کنگی نه هشیارین
 ترسم بهرین گونه هکاریین
 دبسی توبه ژستفاره
 هرورژ چهند جار بی توبه
 دهر گو هیژ نه هات توبه
 داو هشیاره بی خه وتنه
 نه هه قال مانه سهرداره
 نه م دبسی وان هه قالان
 به قین دی بچنه وان مالان
 نهو چهند رازین دوان چالان
 حیا بی سرمه کاخواره
 نه م بچن هه قال بمین
 میسوح بسرا خسو بین
 فاتحان ژسرا بخوین
 چهوجه نو دور ننتیزاره